

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 4 października 2024 r.

Poz. 8004

UCHWAŁA NR 19/1068/2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 25 września 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr IV/41/2024 Rady Gminy Kleszczewo z dnia 28 sierpnia 2024 r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Kleszczewo oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania, w części obejmującej:

– w § 2 ust. 3 pkt 4,

– w załączniku nr 1 pn. „Wniosek o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Kleszczewo dla spółki wodnej w r.”, w części „Wykaz załączników do wniosku” w pkt 4 wyrażenia w brzmieniu „w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych”, „otrzymanej w tym okresie”

z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr IV/41/24 z dnia 28 sierpnia 2024 r., doręczoną tutejszej Izbie w dniu 4 września 2024 r., Rada Gminy Kleszczewo powołując się na art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne, określiła zasady udzielania spółkom wodnym dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie o udzielenie dotacji i sposób jej rozliczania

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do ww. uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 25 września 2024 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, z późn. zm.), zasady udzielania dotacji celowej, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego.

Korzystając z przedmiotowego upoważnienia w dniu 28 sierpnia 2024 r. Rada Gminy Kleszczewo podjęła uchwałę Nr IV/41/24 w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Kleszczewo oraz trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania.

W myśl przepisu art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702) projekt programu pomocowego przewidujący udzielenie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Z kolei w myśl przepisu art. 7 ust. 3a ww. ustawy projekt programu pomocowego przewidujący udzielenie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy.

Przedmiotowa uchwała w § 1 ust. 2 przewiduje udzielenie pomocy de minimis. Z uzasadnienia do badanej uchwały wynika, że projekt uchwały został zgłoszony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby uznało, że przy podejmowaniu badanej uchwały zostały spełnione wymogi wynikające z art. 7 ust. 3 i 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Oceniając poszczególne postanowienia badanej uchwały Kolegium Izby stwierdza, co następuje.

W postanowieniu § 2 ust. 3 postanowiono, że do wniosku należy dołączyć m.in. uwierzytelnione kserokopie dokumentów potwierdzających wykorzystanie dotacji oraz protokołów odbioru robót wraz z dokumentacją fotograficzną (pkt 4). Z przywołanej regulacji wynika, że Rada Gminy dopuszcza możliwość przekazania dotacji na refundację wydatków poniesionych przed przyznaniem tej dotacji, tym bardziej przed złożeniem wniosku.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczenia środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Zasadniczą cechą odróżniającą dotacje od innych rodzajów wydatków jest m.in. to, że podlegają one szczególnym zasadom rozliczenia, ponadto dotacje przeznaczone są na realizację zadań publicznych.

W myśl art. 127 ustawy o finansach publicznych, dotacje celowe są to środki przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie m.in.: zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, kosztów realizacji inwestycji.

W ocenie Kolegium Izby zapisy uchwały przewidujące możliwość przyznania dotacji na prace wykonane przed dniem udzielenia dotacji - które w świetle regulacji art. 250 ustawy o finansach publicznych następuje w drodze zawarcia umowy - pozostają w sprzeczności z art. 126 i art. 127 ustawy o finansach publicznych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 24 listopada 2016 r., sygn. akt II GSK 954/15, stwierdził, że nie ma możliwości dotowania środkami pieniężnymi - przekazanymi w ramach dotacji celowej - inwestycji z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych przed datą zawarcia umowy dotacyjnej.

Pomimo że orzeczenie dotyczy dotacji z zakresu ochrony środowiska, to interpretacja przepisów prawa dotyczących dotacji celowych dokonana przez Sąd ma również zastosowanie do dotacji celowych udzielanych spółkom wodnym. W uzasadnieniu do wyroku Sąd, powołując się na treść art. 126 i art. 127 ustawy o finansach publicznych wskazał, że ustawodawca nie dopuszcza możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które już zostały poniesione, gdyż wydatek ten miałby charakter refundacji poniesionych kosztów, nie zaś dotacji na realizację zadania (celu). Każda dotacja ma służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych, a więc zadań, które istnieją w dacie przyznania prawa do ich finansowania lub dofinansowania. Dopiero po przyznaniu prawa do dotacji (podpisaniu umowy o przyznaniu dotacji) można mówić o realizacji zadania publicznego.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że w postanowieniach § 6 została uregulowana kwestia rozliczenia dotacji celowej jak również to, że rozliczenie następuje w formie sprawozdania, do którego należy dołączyć m.in. uwierzytelnione kserokopie dokumentów potwierdzających wykorzystanie dotacji oraz protokołów odbioru robót wraz z dokumentacją fotograficzną.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność postanowień § 2 ust. 3 pkt 4.

Dalsza analiza uchwały wykazała, że w załączniku nr 1 do uchwały, stanowiącym wzór wniosku o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Kleszczewo dla spółki wodnej, w części dotyczącej wykazu załączników do wniosku w pkt 4 Rada Gminy określiła, iż: ”wnioskodawca ubiegający się o pomoc de minimis zobowiązany jest do przedstawienia informacji określonych w rozporządzeniu, tj. wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy w tym zakresie.”

Z powyższego wynika, że Rada Gminy Kleszczewo błędnie określiła dokumenty, jakie wraz z wnioskiem o udzielenie dotacji zobowiązane są złożyć podmioty ubiegające się o dotację stanowiącą pomoc de minimis.

Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15 grudnia 2023 r.) całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 300 000 EUR w okresie 3 lat, przy czym, zgodnie z pkt 11 preambuły do ww. rozporządzenia: Okres trzech 3 lat brany pod uwagę do celów niniejszego rozporządzenia należy oceniać w sposób ciągły. Dla każdego przypadku przyznania nowej pomocy de minimis należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy de minimis przyznaną w ciągu minionych trzech lat. Oznacza to, że obecnie do ustalania dostępnego przedsiębiorstwu limitu pomocy de minimis bierze się pod uwagę 3 minione lata, a nie rok bieżący oraz 2 ostatnie lata podatkowe.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
Grażyna Wróblewska
(-) z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.